

Nr 46.

Av herr **Thorell**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 78, med förslag till förordning om värnsskatt, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 78 med förslag till förordning om värnsskatt m. m. föreslås bland annat, att skattskyldig fysisk person under vissa betingelser må efter ansökan kunna helt eller delvis befrias från utgörande av värnsskatt (3 §), att ansökan om skattebefrielse skall senast den 15 februari 1940 ingivas till vederbörande myndighet (4 § 1 mom.), att yttrande över ansökan skall inhämtas från ordföranden i vederbörande taxeringsnämnd (4 § 2 mom.) samt att särskilda prövningsnämnden, som skall äga behörighet att handlägga ifrågavarande ansökningar, skall hava avslutat sitt arbete såvitt angår ifrågavarande ärenden före den 1 maj 1940 (4 § 2 mom.).

Enligt gällande taxeringsförordning skall flertalet skattskyldiga hava avlämnat självdeklarationer till ledning vid taxering senast den 15 februari och skola taxeringsnämnderna med undantag för Stockholms stad hava avslutat sitt arbete med inkomsttaxering senast den 15 maj.

Av det sagda framgår, att arbetet med handläggningen av ansökningar om skattebefrielse enligt 3 § i förslaget till förordning om värnsskatt måste utföras under den tid det ordinarie arbetet i taxeringsnämnderna pågår.

Då avgörandet av omförmälda ansökningar anförtrots åt särskilda prövningsnämnden, som icke har något med det löpande taxeringsarbetet att skaffa, kan det tyckas, att det förenämnda förhållandet att tiden för utförande av arbetet med ansökningar om skattebefrielse sammanfaller med tiden för det ordinarie arbetet i taxeringsnämnderna icke skulle hava någon betydelse i detta sammanhang. Emellertid torde, ehuru i förslaget förutsettes att en ansökning skall vara åtföljd av den utredning sökanden vill åberopa, kunna antagas, att en ansökning i regel icke anses kunna avgöras utan att sökandens självdeklaration för såväl år 1939 som år 1940 eller avskrift eller utdrag av densamma bilagts ansökningshandlingen. Då självdeklarationerna vid den tid, då det förberedande arbetet med ansökningarnas handläggning enligt förslaget måste utföras, finnas hos taxeringsnämndernas ordförande — i detta sammanhang bortses från förhållandena i Stockholm — synes hela det tekniska förberedande arbetet komma att åvila ordförandena och detta tillika väsentligen just under den tid, då det besvärliga arbetet med sortering av deklarationerna pågår. Man torde kunna antaga, att då i propositionen upptagits en i och för sig så svårtillämplig bestämmelse som den i förslagets 3 §, det förutsatts, att ansökningsförfarandet komme att få en jämförelsevis obetydlig omfattning. Emellertid torde det snarare kunna förväntas, att de skattskyldiga med hänsyn till de dryga

skatterna och rådande förhållanden i övrigt i mycket stor utsträckning komma att göra försök att ernå en skattelindring. Även om en stor del av ansökningarna komma att vid avgörandet befinnas vara självklara, blir dock det tekniska förberedande arbetet detsamma beträffande alla. I många fall kommer säkerligen också särskild utredning att erfordras. Det kan alltså antagas — det är i varje fall ej uteslutet — att arbetet för taxeringsnämndsordförandena åtminstone i vissa distrikt kommer att bli mycket betungande och att i hög grad inkräkta på det löpande taxeringsarbetet. Därjämte är att märka att för bedömning av en ansökning det avgörande i många fall blir hur taxeringen år 1940 slutligen bestämmes av taxeringsnämnden. Då på sätt ovan nämnts det ordinarie taxeringsarbetet icke avslutas förrän den 15 maj, kan det alltså enbart ur denna synpunkt vålla besvärligheter att så tidigt som i propositionen föreslagits handlägga ärenden om skattebefrielse. I detta sammanhang torde också böra iakttagas, att flertalet näringsidkare enligt gällande taxeringsförordning icke behöver avlämna självdeklaration förrän den 31 mars, varför det får anses helt enkelt omöjligt att avgöra ansökningar om skattebefrielse för dessa skattskyldiga före den 1 maj.

För att undgå de olägenheter, som det föreslagna ansökningsförfarandet med all sannolikhet kan antagas komma att medföra för det ordinarie taxeringsarbetet, synes tiden för förfarandet böra framflyttas så, att ansökning om befrielse bör ingivas senast den 15 maj och beslut av särskild prövningsnämnd fattas senast före den 1 augusti. Häremot kan invändas, att de skattskyldiga allt för lång tid få vänta på restitution av erlagd värnskatt samt att arbetet med ansökningarna kommer att sammanfalla med det förberedande arbetet för prövningsnämnderna. I intet av dessa hänseenden torde emellertid några starkare skäl kunna anföras, i varje fall icke av den art att de böra förhindra en sådan framflyttning av förfarandet som jag ovan antytt.

Under återopande av det anförda tillåter jag mig alltså föreslå,

att, därest det i propositionen föreslagna ansökningsförfarandet i princip vinner riksdagens godkännande, riksdagen måtte besluta, att ansökning om skattebefrielse skall ingivas senast den 15 maj 1940 samt att särskild prövningsnämnd skall hava avslutat sitt arbete såvitt angår ifrågavarande ärenden före den 1 augusti 1940.

Stockholm den 28 november 1939.

E. Thorell.